

Biri Hírmondó

Biri Község Önkormányzatának független lapja XX. évfolyam 2. szám 2020. június

„Magyar az, akinek fáj”

Teljesen mindegy, hogy valaki húsz, ötven, nyolcvan vagy száz éves – minden magyarnak fáj Magyarország száz évvel ezelőtti sárba tiprása és megbüntetése.

1920. június 4-én, a ránk erőszakolt szerződés aláírásakor a Magyar Királyság területén megállt az élet. Megszólaltak a harangok, búgtak a gyárak szirénái, az emberek könnyezve ölekeztek össze az utcákon – mindenki egy emberként gyászolt; ebben a kérdésben nem létezett vallási, politikai és társadalmi ellentét.

Patrubány Miklós (1952-) 2000. május 25-én, a Magyarok V. Világkongresszusán mondta először, hogy „magyar az, akinek fáj Trianon”. Talán ez a mondat is inspirálta a magyar Parlamentet, hogy 2010-ben a békeszerződésre emlékezve június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította.

A trianoni békeszerződés, amit mi magyarok többnyire csak békediktátumként vagy kényszerszerződésként említünk, az I. világháborút (1914-1918) lezáró Párizs környéki békeszerződések részeként a háborúban vesztes Magyar Királyság (mint az Osztrák-Magyar Monarchia utódállama) és a háborúban győztes antant szövetség hatalmai között létrejött szerződés volt, amely a Monarchia felbomlása miatt meghatározta a Magyar Királyság új határait, és sok kis „nemzetállamot” hozott létre az egykori birodalom területén.

A 14 részből álló szerződést a felek, budapesti idő szerint 1920. június 4-én 16.32 órakor írták alá a versaillesi Nagy Trianon-kastély folyosóján, a La Galérie des Cotelles-ben.

A szerződést a Magyar Királyság nevében Benárd Ágost kereszténydemokrata népjóléti és munkaügyi miniszter és Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és államtitkár látta el kézjeggyével; elsősorban azért, mert a

közismert magyar politikusok egyike sem akarta magát kompromittálni a szerződés aláírásával.

A szerződés eredményeként a 282.870 km² területű Magyarország elvesztette területe 71%-át, területe 92.952 km²-re változott. Ezzel párhuzamosan az ország 18,2 millió fős lakossága 7,6 millió főre csökkent. A szerződés emellett 35.000 főben maximalizálta a magyar hadsereg létszámát, valamint megtiltotta légierő és nehézfegyverek tartását. S persze, ami nem annyira köztudott; többek között elvesztettük erdeink 89%-át, sóbányáink 100%-át, vasércleőhelyeink 83%-át, arany- és ezüstbányáink 99%-át és vasútvonalaink 58%-át.

A szerződést, „tekintettel a kényszerhelyzetre, mely Magyarországra nézve a világháború szerencsétlen kimenetele folytán előállott” (1. §), az 1921. évi XXXIII. törvénycikkkel iktatták be a magyar jogrendszerbe.

A béke tulajdonképpen erőszakos diktátum volt, melyet rákényszerítettek hazánkra, és amely végül szembe helyezkedett mindazon elvekkel, melyek nevében állítólag megszületett. Annak ellenére, hogy a területüket gyarapító, vagy éppen akkor létrejövő országok célja hivatalosan a nemzeti önrendelkezés megvalósítása, illetőleg önálló nemzetállamok létrehozása volt, a békekonferencián valójában az a cél vezérelte őket, hogy a Magyar Királyság területéből minél nagyobb részt kihaltsanak.

A fennem hirdetett nemzetállamok helyett soknemzetiségű országok jöttek létre, ahol a kisebbségbe szorult magyarság ugyanolyan diszkriminatív bánásmódban részesült, mint amivel az I. világháború előtt éppen az akkori többségi magyarságot vádolták, csupán a szereposztás változott meg.

Már elmúlt egy küzdelmes évszázad, – melynek során elszenvedtük egy újabb világégés büntetését és borzalmaikat, 1956-ban pedig eltiporták szabadságküzdelmünket – és még mindig fáj a magyarnak Trianon; mindig is fájni fog. A keserűség nemzeti tudatunk része.

Ezt a fájdalmat, ezt a keserűséget fogalmazta meg Papp-Váry Elemérné Sziklay Szeréna (1881-1923) Magyar hiszekegy című, 1920-ban írt versében (részlet):

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában.

Ez az én vallásom, ez az én életem,
Ezért a keresztet vállaimra veszem,
Ezért magamat is reá feszítettem.”

Dr. Gyirán Zoltán jegyző

Trianon emlékezetére

2020. június 4-én, csütörtökön 20.30 órai kezdettel a Millenniumi Parkban gyűjtött „örtűzzel” emlékeztünk a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójára.

Az örtűzet Vasas László alpolgármester lobbantotta lángra a Millenniumi emlékmű előtt. A Himnusz eléneklését követően Almási Katalin polgármester tartotta meg a békediktátum aláírására emlékező beszédét, majd egyfajta visszatekintésként az 1920. június 4-én 14 éves Padányi Viktor által írt visszaemlékezésből olvasott fel részleteket.

A visszaemlékezés után meghallgattuk Katona József Bánk bán című darabjának „Hazám, hazám” című dalát.

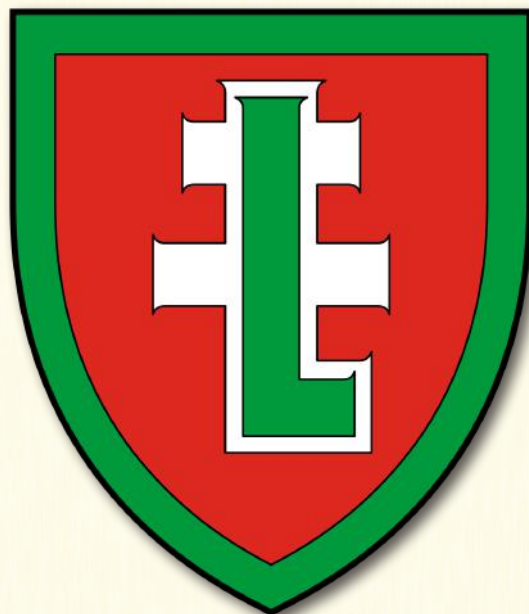
A megemlékezést Nagy István görög katolikus parókus úr vezetésével, közös imádsággal zártuk.

A birisi leventék

A leventeservezetek 1921-1944. között működtek hazánkban. A trianoni békediktátum a hazai katonai viszonyok terén is változást hozott, melynek „kijátszására” a testnevelésről szóló 1921. évi LIII. törvénycikkkel létrehozták a leventemozgalmat, amelyet a jogszabály ezen a néven egyáltalán nem is említett, csak feladatokat határozott meg.

Azért, hogy a törvényi rendelkezéseket végrehajtsák, létrehozták a Levente Egyesületeket, s elrendelték, hogy az iskolát elhagyó ifjúság (a nemzetnek minden férfi tagja) 21. életévének betöltéséig köteles részt venni az egyesületek keretei között megszervezett foglalkozásokon. A testnevelés mellett jelentős hangsúlyt fektettek a fegyelemre és a valláserkölcsi nevelésre.

A leventeintézmény kettős irányítás alatt működött. A törvény szerint a kultuszminisztérium alá rendelt Országos Testnevelési Tanács (OTI) irányította, míg a rejtett katonai szervezetet a tanács tábornoki rangú társelnöke vezette.

Az egyesületek gyakorlatain való részvételt a hatóságok elsődlegesen a szülőkön kérték számon, és adandó alkalommal az elmaradásokért őket büntették pénzbírsággal vagy elzárással.

A leventéket három korcsoportba sorolták: leventeapródok (12-14 év), ifjúleventék (15-17 év) és leventelegények (17-21 év).

Minden egyes korcsoport végén gyakorlati vizsgát, próbát kellett tennie a leventéknek. Ez az általános magatartás, testnevelés, egészségápolás, levente tudni-valók, leventeszolgálati szabályzatok gyakorlati ismeretéből állt, valamint a céllövészet, katonai előképzés, térképismeretek, honpolgári, honvédelmi és katonai alapismeretek biztos tudásából. Az életkor emelkedésével a követelmények színvonala is egyre magasabb lett.

A Levente Egyesületben a törvény által előírt köszönés a „Szébb jövőt!” volt, melyre a kötelező válasz az „Adjon Isten!” lehetett.

Minden év májusában ünnepélyes leventenapot kellett tartani, amelyen a leventepródokat ünnepélyesen felavatták, és amelyen fogadalmat is tettek.

A kiképzési év végén az egyesületből „elballagó” leventelegényeket ünnepség keretében kellett elbocsátani. Ezek a rendezvények a fiatalok az egyesület kötelékében kötelesek voltak egyházuk istentiszteletén is megjelenni.

Egy 1924-ben kiadott rendelet alapján a leventeköteles fiatalok öt-nyolc hónapon át heti két óra alatt és egy délután tartoztak testgyakorlást végezni.

A leventeintézmény elsősorban azt a célt szolgálta, hogy megadja azt a fizikai nevelést, ami az ifjúságot egy esetleges háborús szolgálatra is felkészíti és meg-edzi. Ezen kívül kialakította a tudatos nemzeti érzést is.

A II. világháborúhoz közeledve az irányítást fokozatosan a Honvédelmi Minisztérium vette át. Ebből következően nem volt véletlen, hogy a honvédelemről szóló 1939. évi II. törvény cikk kiterjesztette az iskolai ifjúságra is a levente kiképzési kötelezettséget.

Egy 1943-ban kiadott rendelet értelmében lányok is csatlakozhattak a mozgalomhoz, „*hogy a leányifjúságot a hagyományos női erények szellemében való nevelés útján a haza és a család szolgálatára, különösen pedig a magyar anya feladataira és a honvédelmi szolgálatra előkészítse.*”

Szálasi Ferenc hatalomra kerülése után behívták a 16 éves korosztályt, 1944 végén pedig elhurcolták a 14-15 éves fiúkat is. Tehervagonokban Németországba vitték őket, ahol katonai kiképzésben akarták őket részesíteni. Erre azonban már nem maradt idő.

Leventék természetesen Biriben is voltak. 1927. végén két napilap is beszámolt a helyi Levente Egyesület ünnepségéről.

Október 13-án a Magyarság című napilap arról számolt be, hogy október 23-án „*Biri községben hazafias ünnepélyt rendez a helybeli intelligencia, amikor is az ottani leventék új zászlóját fogják felszentelni. Retsky András ezredes, Szabolcs vármegye testnevelési felügyelője ezen alkalommal fogja a vármegyei atlétikai versenyben nyert érmeiket a leventéknek kiosztani, s a járási vándordíjat, egy ezüst serleget a csapatnak, mint a nagykállói járás győztes csapatának átadni.*”

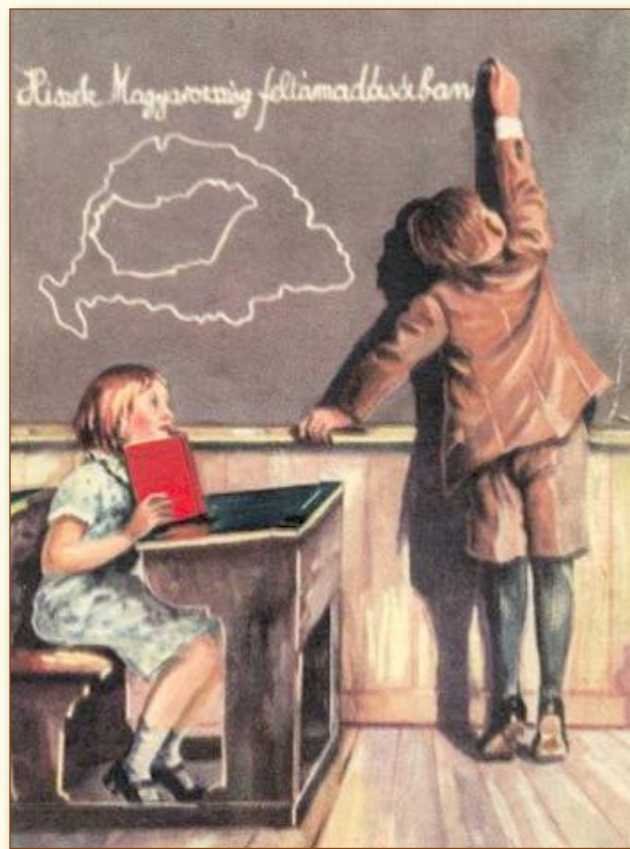
November 6-án a Nyírvidék című napilap már a megtörtént zászlószentelésről cikkezett: „*Impozáns keretek között zajlott le az elmúlt vasárnap Biri községében a leventék zászló szentelési ünnepélye és a zászlószentelést megelőző díszközgyűlés, amelyen meleg ováció kíséretében nyújtották át dr. Nánássy Andor kormányfőtanácsosnak, a nagykállói kerület országgyűlési képviselőjének díszpolgári oklevelét. [...]*”

A díszközgyűlés után a közönség a község piacán felállított tribün elé vonul, ahol megkezdődik a zászló szentelési ünnepség. Először dr. Gergelyffy András járá-

si főszolgabíró emelkedik szólásra. Szép buzdító szavak kíséretében nyújtja át a derék Levente csapatnak a járás vándor díját, egy ezüst serleget és ossza ki a vármegyei atlétikai versenyen nyert érmeiket. Örömmel állapítja meg hogy a község Leventéi ez évben II. helyre küzdötték fel magukat. Az ünnepi szónoklatot Bicsánszky János görög-katolikus lelkész tartotta. Mélyhatású beszédében a magyar zászló jelentőségét méltatva, gyűjtő szavakkal hívja fel a Leventéket, hogy ők is lobogtassák zászlójukat mindig büszkén, becsülettel a Kárpátoktól az Adriáig.

Kimagasló pontja volt az ünnepségnek Papp Sándor levente szavalata is, aki Gyula diák: Repülj fehérgalamb című költeményét adja elő nagy sikerrel. A szép zászlót, amelyet a község ajándékozott a leventéknek, a község asszonyai és lányai koszorúzták meg.

A zászló szentelési ünnepséget nagyszerű műkedvelő előadás követte K. Papp János: Tépett rózsza című három felvonásos népszínművét adta elő a község fiatalsága Miron György községi tanító szakavatott vezetésével.”

A leventeoktatók a néptanítók soraiból kerültek ki; bérüket a Honvédelmi Minisztérium biztosította. A korabeli forrásokból azt is tudjuk, kik voltak Biriben a leventeoktatók. A Budapesti Közlöny 1942. szeptember 13-i számából tudjuk, hogy a magyar királyi vallási- és közoktatásügyi miniszter Mironfi György biri községi népiskolai tanítónak és Orosz Mihály biri görögkatolikus népiskolai tanítónak a nemzetnevelés terén hosszú időn át végzett buzgó és eredményes munkásságáért elismerését fejezte ki.

Hol lehet a sok-sok érem és a birisi leventék zászlója? Talán egyszer az is kiderül.

Dr. Gyirán Zoltán jegyző

Koronavírus Krónika

A Biri Hírmondó oldalain időről időre beszámolunk a testületi üléseken született döntésekről. Ezt most nem tudjuk megtenni.

A Kormány ugyanis 2020. március 11-én 40/2020. (III.11.) rendeletével az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésének rendelkezése alapján veszélyhelyzetben a képviselő-testület feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja, ebből következően az elmúlt időszakban halasztást nem tűrő esetekben a polgármester hozott határozatokat.

Miként érintette eddig Biri lakosságát a koronavírusjárvány?

2019. december 19-én a kínai Vuhan városában koronavírus (COVID-19) járvány tört ki. Két és fél hónap múlva, 2020. március 4-én már Magyarországon is regisztráltak fertőzött személyt.

Április 10-én, Nagypénteken 11.00 órakor az Uri családot a nyíregyházi koronavírus központba szállították, miután Uri Tibor testvére értesítette dr. Vonza Tibor háziorvost arról, hogy a család mindegyik tagja beteg.

Április 12-én 10.00 órakor a két szülőről azt állapították meg, hogy az első teszt alapján nem fertőzöttek. Uri Tibor ekkor önkéntes házi karanténba vonult. Ellátásáról Almási Katalin polgármester, Vasas László alpolgármester és dr. Vonza Tibor háziorvos gondoskodott.

Április 15-én hazaengedték a kórházból az édesanyát és a gyerekeket is, ők sem voltak fertőzöttek.

Április 15-én és április 29-én a Nyíregyházi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya küldött tájékoztatást a polgármesternek arról, hogy településünkön kivet helyeztek járványügyi megfigyelés, elkülönítés vagy zárlat alá. A megfigyelés három lakosunkat érintette.

A járvány elterjedésétől tartva a polgármester 1/2020. (IV.10.) és 2/2020. (IV.10.) határozataival a húsvéti időszakra a horgásztavak ideiglenes zárva tartásáról, valamint Biri község közigazgatási területén a lakhelyelhagyási tilalom bevezetéséről döntött.

A következő két polgármesteri határozat a piaci nyitva tartást szabályozta, amelyek alapján április 24. és május 7. között a Biriben működő piacokon kizárólag élelmiszer, valamint növény volt árusítható.

A Nagykállói Rendőrőrs rendőrei április 26-án ellenőrzést tartottak a piacokon, és megállapították, hogy öt nyíregyházi lakosú árus a polgármesteri határozatban foglaltakkal ellentétesen ruhaneműt és szerszámot árusított. Az árusok összekapoltak és elhagyták a piac területét, egyúttal pedig figyelmeztetésben részesültek.

Amint a fenti krónikából is kitűnik, eddig nem volt településünkön koronavírus-járvány miatt megbetegedett személy. Bízunk benne, hogy ez a továbbiakban sem változik!

Keményné Barna Angéla vezető-tanácos

Szájmaszkok a műhelyből

Az értékteremtő közfoglalkoztatás keretében az addig szövessel és varrással foglalkozó dolgozók és más birisi asszonyok (Balogné Uri Csilla, Bálint Judit, Boros Istvánné, Csorba Miklósné, Kiss Józsefné, Koklács Mihályné, Kovács-Móricz Mária, Móricz Jánosné, Timárné Spisák Beáta, Tóth Mihályné Kapdos Enikő és Vass Bernadett) március közepén szájmaszkok készítéséhez fogtak hozzá.

Az elkészült négyezer szájmaszkból minden birisi felnőtt kapott egy-egy darabot április 1-jén.

Köszönjük a készítők önzetlen és fáradhatatlan munkáját!

Reményik Sándor

Egyszer talán majd mégis vége lesz
(1917)

És akkor, aki visszatérni bír,
Csak visszatér megint a régihez.

A régi hithez, a régi házhoz -
Ecsethez, tollhoz, kapanyélhez,
És számon mit se kér, kit se átkoz.

A mappás talán új térképet ír,
De másként minden régiiben marad,
Csak egy darabig sok lesz a friss sír.

Mi megnyugszunk, a szívünk mit se kér,
A föld valahogy döcög majd tovább,
És lassú erők lemossák a vért.

Májusi véradás

Május 22-én, pénteken tartottuk idei második véradásunkat. Most is sokan jelentek meg a felhívásra: 22 ember jött el, akik közül 17 fő adhatott ténylegesen. Ők a következő személyek voltak: Arató István, Belme György, Bereczki Szabolcs, Boros Henriett, Dr. Gyirán Zoltán, Kémeri Karolina Melinda, Kigyósiné Balogh Gabriella, Marozsán Irén, Nagy Dóra, Papp Katalin, ifj. Simon János, Szilágyi Ferencné, Szilágyi Mihály, Támba János (*a lenti képen*), Terdik Jánosné, Tóth Csabáné és Tóthné Tóth Judit.

A megjelentek közül öten nem adhattak vért. Kovács-Móricz Mária, Móricz Jánosné és Simon János azért került visszautasításra, mert az orvosi elővizsgálat kiszűrte őket. Ifj. Balogh Tibor és Vajda Miklósné pedig a technika „áldozata” lett. Áramszünet miatt nem adhattak, bár az orvosi vizsgálatok szerint alkalmasak voltak véradásra.

A véradáson – a szokásos vásárlási utalvány és az apróbb ajándék mellett – ajándécsomaggal köszöntük meg a véradók aktivitását és önzetlenségét. A csomagban talált élelmiszereket helyi vállalkozók ajánlották fel. Ezúton mondok köszönetet a Biris Petrol Kft.-nek (Szőke Attila), a Cintia ABC-nek (Szilágyi Ferencné), a Főtéri Csemegének (Szöllősi Tamás), a Nemzeti Dohányboltnak (Molnár László) és a Pénztárcabarát Üzletnek (Kondor Orsolya) a felajánlott adományokért!

Köszönöm mindenkinek, hogy eljött, annak is, aki önhibáján kívül nem adhatott vért. Találkozunk újra ősszel. A pontos időpontot a szokásos helyeken és módokon közzé fogjuk tenni. Aki pedig addig is szeretne vért adni, a www.veradas.hu weboldalon naprakészen tájékozódhat a közelben lévő helyszínekről.

Kiss Jánosné szervező

Folyamatban lévő fejlesztéseink

A koronavírus-járvány ellenére sem állt meg az élet településünkön, azaz részben megvalósultak, részben pedig folyamatban vannak korábban tervezett beruházásaink.

A tavasz folyamán új aszfaltréteg került a Szabadság utca felére, és teljesen sikerült újraaszfaltoztatnunk a Béke utcát. Emellett a régi betonjárdát térburkolatú járdával cseréltük ki a Szabadság utcán.

Lassan a végéhez közeledik a szélessávú internet-hálózat kiépítése és a DIGI-torony építése.

A Szabadidő Park egy részét és a labdarúgó pálya felét újrafüvesítettük; és végéhez közeledik a sportpálya nyugati végében lévő park elkészítése is; már csak a szobrászművészre várunk, hogy felállítsa a „Gróf Könyvtára” nevet viselő szoborcsoport.

Természetesen a közös projektről sem szabad megfeledkeznünk: lassan-lassan elkészül a Biri-Balkány kerékpárút is.

Adorján István vezető-főtanácsos

Búcsúzóink

A ballagás ősrégi szokás. Már a középkorban velejárója volt a diákéletnek, a ma is hallható „Gaudeamus igitur” kezdetű dal pedig nem egyéb, mint középkori latin diákének, amelyet ballagáskor énekelnek. A kezdőszó azt jelenti: örvendjünk, vigadjunk, vagyis a ballagás alapvetően vidám dolog, örömteli esemény.

A ballagás, a sikeres vizsga a fiatal számára azt jelenti, hogy lezárul aktuális tanulmányainak szakasza, egy kicsit megint felnőtté, érettebb lesz.

A maturandusok, az érettségi előtt álló diákok ünnepelőbe öltözve gyülekeznek az osztályteremben, majd elballagnak négyévi tanulmányaik helyszínéről. Egymás kezét, vállát fogva lassan, ünnepélyesen sétálnak végig utoljára az iskola folyosóin, majd az intézmény udvarán gyülekeznek, sorakoznak fel osztályok szerint.

Az elmúlt években a Biri Hírmondó júniusi számában minden alkalommal beszámoltunk a tanév és nevelési év végéről, s az ahhoz kapcsolódó ballagásokról.

A májusi középiskolai és óvodai, valamint a júniusi általános iskola ballagásról azonban a koronavírus-járvány miatt hozott központi intézkedések következtében nem tudunk hírt adni. A ballagások idén elmaradtak, s a végzős óvodások és diákok ünnepélyes búcsú nélkül köszöntek el intézményüktől, társaiktól és pedagógusaiktól.

Azt azonban megtehetjük, hogy hírről adjuk, kik végeztek az idén a Dankó Pista Óvoda, Általános Iskola, Középiskola, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskolában.

Óvoda: Balogh Nikoletta, Berki Patrik, Bodnár Bella, Csóka Ádám, Erdei Milán, Földvári Conor Tibor, Gáspár Brájen, Horváth Erik Milán, Kassai Milán Albert, Kádár Tibor Benjamin, Kállai András Szilveszter, Kiss Klaudia, Kovács-Móricz Gábor, Lovász Hanna Zsuzsanna, Prokopics Botond Árpád, Ruszó Seron Szantána, Szilágyi Sándor, Szöllősi Dzszenifer Kamilla, Uri Marcell és Varga Marcell. Óvónők: Frózi Beáta, Fekete Éva, Földvári-Kiss Henrietta, Radványi Renáta és Tóth Nikoletta.

8. osztály: Balogh Dzszenifer, Balogh Gusztáv, Balogh Patrícia, Beri Márió Márk, Dankó Levente, Farkas Gábor, Fegyuk Gergő, Fegyuk Richárd, Fehér Ernő, Flórika Tibor, Gargya Levente, Gargya Maja, Horváth Fruzsina, Horváth Patrik János, Kádár Krisztina Diána, Kondor Bianka, Mezei Richárd Csaba, Mózer Anna Klára, Nyárádi Cintia, Orha György, Pál Károly Sándor, Seres Sándor Krisztofer, Somogyi Steven, Tóth András, Tóth Attila Gergő, Tóth Leila Tifani, Urbán Krisztián Máté, Vajda Mihály István és Zsigó Ferenc. Osztályfőnök: Pócsi Zsófia.

12/A gimnáziumi osztály: Balázs Jonatán Nikolasz, Balázs Sándor, Bódi Sándor, Bódi Szabrina, Boros Krisztina, Csányi Attila, Csóka Szabrina, Csordás Olivér, Domokos Mátyás, Halovács Dorina, Halovács Roland, Jóni Médea, Kóczé Irén, Makula Ferenc, Makula Péter, Nagy Beáta, Nagy Dávid, Nagy Klaudia, Nagy Viktória és Serbán Gvendolin Liza. Osztályfőnök: Tóth Péter.

11. Eladó osztály: Aranyos István, Aranyos Sándor, Bodnár Erzsébet Mária, Erneyi Tibor, Horváth Albert, Horváth Letícia Ilona, Horváth Roxána, Jakab Bianka, Kiss István, Kozák Ilona, Lakatos Ádám, Milák Kálmán, Plajos Réka, Sebők Kristóf, Sebők Mária, Szilágyi Piroska, Szilágyi Ramóna és Varga Roland. Osztályfőnök: Pintye András.

11. Kőműves osztály: Csapkés Szabaszián Márk, Erős Pál, Gura Tamás Egon, Horváth Zoltán, Jóni Patrik, Jóni Tibor, Kiss László, Koncz Dániel, Kőszegi Márton, Nagy István Dániel, Pasca György Márk, Pethő István László, Szilágyi Gábor és Váradai Ármán Renátó. Osztályfőnök: Pintye András.

11. Fogadós osztály: Balasa Marcell Márk, Berki Dorina Boglárka, Farkas Mercédesz, Gilányi Barbara Éva, Horváth Virág Evelin, Kozák Béla Sándor, Mélykúti Alma, Ráczi Klaudia, Ráczi Marietta, Ranyhóczki Mariann, Sebők Krisztián, Tóth Anna, Tóth Réka és Varga Márkó. Osztályfőnök: Szabóné Varga Anikó.

11. Szakács osztály: Farkas Orsolya, Horváth Dorina Valentina, Karácsi Margaréta Margit, Szilágyi Nóra Letícia, Szilágyi Róbert és Tejfel Ildikó. Osztályfőnök: Szabóné Varga Anikó.

Szakképzési Híd „A” osztály: Balogh György, Balogh Sándor Arnold, Csikós Károly, Jónás Ildikó, Kanalas Zsolt, Nagy József, Pál Ernő, Rézműves Szilveszter, Varga Szabaszián és Zámbo Nikoletta. Osztályfőnök: Pöstényi László Ernő.

Szakképzési Híd „B” osztály: Farkas István, Balogh Brigitta Zsanett, Bori István, Máté Szilvia, Móricz János, Rostás Miklós Arnold, Sankó András, Szilágyi Sándor Adrián, Tóth Adrián Csaba, Tóth Zsuzsanna Kasszandra és Varga Béla. Osztályfőnök: Pöstényi László Ernő.

Végezetül kellemes vakációt kívánok minden volt és jelenlegi diákunknak Reviczky Gyulát (1855-1889) idézve: **„Ah vége, vége! Vagy ki tudja? Diák marad az ember, amíg él, Leckéjét a síríg tanulja: Nehezebbet folyvást a réginéll!”**

Almási Katalin igazgató/polgármester

Mit tanít a Biblia a járványokról

A már több hónapja országunkban is fertőző Covid-19 nevű járvány alaposan felforgatta világunkat. A vele járó korlátozások nagyban átrendezték társadalmi és személyes életünk mindennapjait. Döbbenetes volt tapasztalunk, hogy egy aprócska vírus képes ekkora bajt és felfordulást okozni.

Ezt a jelenséget és a vele járó változásokat, károkat több oldalról is megközelítették már. Az egészségügyi nézőpont mellett szót kaptak politikai, gazdaságpolitikai, emberkapcsolati szempontok is, hisz mindezekre hatott a járvány.

Ez a cikk a Biblia oldaláról szeretne szólni erről a kérdésről, egészen pontosan a járványok kérdéséről.

Isten szava, a Szentírás arról beszél, hogy amikor a tökéletesnek teremtett világba bejött a rossz, az önzés, akkor az mindent megromtott. Ez a tragikus változás kihatott az emberre, a természetre, magával hozta az életet terhelő betegségeket és a halált. Ezeknek a betegségeknek egyik csoportjaként kezdettől fogva jelen vannak a járványok. Már a Biblia első részében, az Ószövetségben olvashatunk ezekről. Legismertebb fajtája ezeknek a lepra volt, ami gyógyíthatatlan, fertőző betegségnek számított. Nagy fizikai és lelki fájdalommal járt és hosszú lefolyása miatt lassan emészttette fel áldozatát.

Isten ószövetségi népe kapott az ő Teremtőjétől olyan rendelkezéseket, melyek védték az egészségét. Ezen kívül kapott olyan törvényeket is, melyek a fertőző beteg kezelésére vonatkoztak.

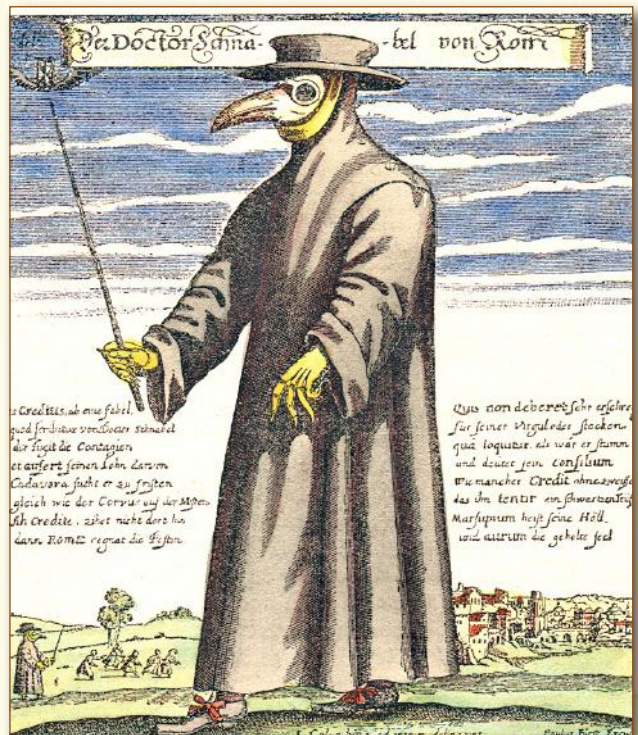
A betegség megjelenésekor a diagnózis felállítása az erre is kiképzett papok feladata volt. Amikor valakin megállapították a fertőző betegség, vagy éppen a lepra megjelenését, akkor azt elkülönítették, mai kifejezéssel karantén alá helyezték, hogy ezzel óvják a többi embert a fertőzéstől. A törvény mindenkire vonatkozott. Nem volt kivétel sem egy főember, de a király sem. Ha egy leprás csoda folytán meggyógyult, azt újra megvizsgálták a papok és gyógyultnak nyilvánítása után visszaengedték a társadalomba, szerettei körébe.

Ezekben azt látjuk, hogy miközben Isten biztosította az embert az ő szeretetéről és védelméről, közben kérte is arra, hogy az élet és az egészség törvényeit tisztelve hozzon felelős döntéseket önmaga és környezete védelmének érdekében.

A lepra ismert volt Jézus korában is. A Megváltó több esetben meggyógyított embereket, akik ebben a betegségben szenvedtek. Ugyanakkor Jézus beszélt arról is, hogy az idő előrehaladtával világunkban gyarapodni fognak a fertőző betegségek: „Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről, lesznek éhségek, járványok és földindulások mindenfelé.” (Máté 24:6-7)

Ezt támasztja alá személyes tapasztalatunk, valamint az ENSZ egészségügyi világszervezete a WHO kimutatása, mely szerint 2011-2018 között 1483 járványt regisztráltak világszerte.

Isten nemcsak figyelmeztet a ránk leselkedő veszélyekre, betegségekre, járványokra, hanem megtanít különböző egészségügyi szabályokra is. Ő szeretne megvédeni bennünket a veszedelmes betegségektől, sőt a Bibliában olvashatjuk az ő ígéreteit, melyek szerint: „Tollaival fedez be téged, és szárnyai alatt lesz oltalmad; pajzs és páncél az ő hűsége. Nem félhetsz az éjszakai ijesztéstől, a repülő nyíltól nappal. A dögvésztől, a mely a homályban jár; a döghaláltól, a mely délben pusztít. Elesnek mellőled ezren, és jobb kezed felől tízezren; és hozzád nem is közelít.” (Zsoltár 91:4-7) „Istenem te vagy oltalmam, te mentesz meg a veszedelemtől” (Zsoltár 32:7) „Ne félj, mert én veled vagyok; ne csüggedj, mert én vagyok Istened; megerősítelek, sőt megsegítelek...” (Ésaiás 41:10)

Fontos látnunk, hogy Isten szeretete irántunk feltétel nélküli. Nem függ attól, hogy mi milyen emberek vagyunk. Ígéreteit viszont csak akkor tudja beteljesíteni az életünkben, ha mi magunk is felelősen gondolkodunk és cselekszünk. Szükséges, hogy ne tegyük ki magunkat feleslegesen a veszélynek és tegyünk meg mindent, hogy védjük magunkat és egymást.

Kívánom, hogy ezek az isteni ígéretetek teljesüljenek az életünkben!

Bálint György lelkész
Hetednapos Adventista Egyház

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Cím: „Hagyományápoló kör és Társadalmi kör 2020.01-02 időszakban”

2020/március/20

A nyíregyházi székhelyű Eurolife Magyarország Egyesület EFOP-1.3.5-16-2016-00325 azonosítószámon pályázatot nyert. A több mint 23 millió forintos támogatásból az egyesület egy programsorozatot valósít meg, melynek címe: „Teremts újat és légy aktív-önkéntes program megvalósulása több generáció együttműködésében.”

Az Egyesület programjait – 2022. március 31-ével bezárólag – elsősorban Biriben valósítja meg.

„A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.”

A pályázatban vállalt programok 2020. januártól tovább folytatódtak. Megvalósult események: Társadalmi kör, Hagyományápoló kör.

„Társadalmi kör” fő célja: A helyi fiatalok érdekérvényesítő képességének, közösségi aktivitásának, közéleti szerepvállalásának elősegítése, a társadalmi felelősségvállalás erősítése, az érdekérvényesítő-képesség javítása. A fiatalok társadalmi szerepvállalását, érdekérvényesítő képességét egy 10 alkalomból álló eseménnyel kívánjuk erősíteni, melybe az idősebb generációtagjait is be kívánjuk vonni. A programon a fiatalok az idősebbektől szerezhetnek ismereteket, tapasztalatokat. Az események egy része a település élhetővé tételére, a közösségtudat kialakítására irányul a fenntartható fejlődés érdekében.

Azt várjuk, hogy a programon részt vevők újfajta kezdeményezéseket, ötleteket tárjanak fel közösen, melyek az önkéntességre épülnek, és ezt valósítsák is meg.

Esemény menetrendje ebben az időszakban:

- 2020.01.14 Fiatalok érdekérvényesítése
- 2020.01.15 Társadalmi konfliktusok
- 2020.01.16 Nők és férfiak, a nemek története
- 2020.01.17 Munkavállalás a 21. században
- 2020.02.26 Kommunikáció és viselkedés, különböző szituációban
- 2020.02.27 Család és munka, munkamegosztás
- 2020.02.28 Családon belüli erőszak, társadalmi lehetőségek

„Hagyományápoló kör” fő célja: A helyi hagyományok ápolását célzó a nemzetiségek kulturális identitásának elmélyítését szolgáló esemény. Cél a hagyományok ápolásán keresztül az önkéntes tevékenység népszerűsítése. Az 1 és 1/2 órás esemény során, megvalósult a generációk közti együttműködés is. A klubot összesen 20 alkalommal valósítjuk meg és minden egyes alkalommal más és más témakört ölelünk fel. A cél csoportba tartozó helyi fiatalok ezen a napon a zene, tánc, mint a település egyik értékével, a romák egyik hagyományával találkozhattak.

Események menetrendje ebben az időszakban:

- 2020.02.17 Népi játékok, hagyományok, gyermekkorban
- 2020.02.18 Cigányok hagyományápolása külföldön
- 2020.02.19 Politikai hatások, hagyományok, a cigány kisebbségi önkormányzatok helyzete

Az eseményeken vállalt létszámokat, a vállaltak szerint megvalósítottuk.

A kialakult koronavírus helyzetre való tekintettel, sajnos 2020.03.16-tól a pályázatban vállalt rendezvények, események, későbbi időpontban valósulnak majd meg.

A eseményeken újrahasznosított tollakat használtak a résztvevők az aláírás során.

„A projektről bővebb információt a www.eurolifemagyarorszag.hu oldalon olvashatnak.”

A temető története

A 12. század közepén már létező Biri (Byr) római katolikus temploma körül volt a – kezdetektől fogva fallal vagy legalábbis kerítéssel körülvett – temetőkert, akkori nevén a cinterme. A cinterme volt az a megszentelt föld, amely minden becsületben elhunyt keresztény ember végső nyughelye lett, s amelyet csak a latroktól, az öngyilkosoktól és a kiátkozottaktól tagadtak meg.

A 2013. évi feltárást követően a középkori templom környékéről előkerült csontokat a mai temető középső részének északnyugati sarkán Nagy István görögkatolikus parókus temette el.

A középkori falu elnéptelenedését követően, a 18. század végén betelepített lakosság a mai helyén felépített első görögkatolikus templomát a porteleki régi templom faanyagából, s a Kállay János Pétertől (1735-1810) kapott faanyagból építette fel, minden valószínűség szerint 1766-ban. A templom körül lehetett a falu temetője is.

Mária Terézia uralkodása idején (1740-1780) több járvány pusztított az országban, melynek elsődleges oka abban rejlett, hogy a temetők a települések belterületén, a templomok körül voltak. A temetőket ezért – királyi rendeletre – a települések határába helyezték át. Magyarországon 1775-ben Mária Terézia „*Generale normativum in re sanitatis*” című rendeletében előírta ugyanis, hogy minden régi temetőt, amely épületek, lakások közelében van, fel kell számolni, és a települések szélén kell új temetőket kialakítani. A rendelet ezen túlmenően arra is kitért, hogy az elhunytakat két napon belül leszögezett koporsóban el kell földelni.

A Biriről (Bér) 1782-ben készült színes térkép egyik érdekessége, hogy egy téglalappal körülrajzolt kereszttel jelöli a temető helyét. Ebből tudható, hogy a temető Biri betelepítése óta ugyanazon a helyen (a mai Dózsa György utca elején) található. A királyi rendelet kihirdetését megelőzően minden bizonnyal a kis fatemplom köré temették az elhunytakat, s csak az 1770-es évek végétől jelölték ki az új temető helyét.

A 20. század elején a temető területe két hektárnyi szántóval növekedett, amit Erényi Sándor, a település egyik földbirtokosa adományozott a településnek.

Erényi Sándor más adományokat is tett a falu javára, így például 1920-ban 1000 osztrák-magyar koronát adományozott a görögkatolikus egyház javára.

Sőt a Nyírvidék című napilap 1928. január 28-i számában hír jelent meg „*Egy község hálája*” címmel: „*Biri község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Erényi Sándor földbirtokosnak a község érdekében több évtizeden át kifejtett áldozatos tevékenységének hálás elismeréseként a Biri községben Erényi Sándor által felajánlott területen létesített új telepet Erényi Sándor utcának nevezi el.*”

A temető az elmúlt 250 évben sok változáson ment keresztül. Beregi István esperes regnálása idején (1975-1986), 1984-ben – a régi magtár épületének anyagából – társadalmi munkában építette a falu lakossága a ravatalozó épületét. Aki tudott munkával segített, amelyik család nem tudott kézi erővel segédkezni, az 500 forintot adományozott a ravatalozó megépítéséhez. Az átadó ünnepséget 1984. augusztus 18-án tartották.

A helyi „legendától” eltérően a Kelet-Magyarország 1984. október 30-i száma más támogatókat is megemléltett: „*Nagykállóból arról kaptunk hírt, hogy átadták a társközségben, Biriben az egymillió-egyszázezerért épült új ravatalozót, ami a helyi szervek, a Hazafias Népfront és az egyház példás összefogásával, valamint a lakosság tetemes társadalmi munkájával épült. Biri lakóinak szinte teljes egésze közreműködött az építésben, illetve, akik valamely ok miatt fizikai munkát nem végezhettek, két napot váltottak meg családonként ötszáz forinttal.*”

Az Önkormányzat az elmúlt évtizedben folyamatosan fejlesztette a községi köztemetőt. 2010 végén megtörtént az út első részének aszfaltozása, amit 2017 márciusában sikerült folytatni. 2012-ben urnafal épült, 2015 húsvétjára pedig elkészült a temető kerítése is.

2017-ben közel húszmillió forintos forrásból valósította meg az Önkormányzat a temető további fejlesztését: megújult a harangláb, tágasabbá és szebbé vált a ravatalozó, új halott hűtőt szereztünk be, megújítottuk a hangosítást, kicseréltük a villamosvezetékeket, és megfelelő színvonalú vizesblokk is készült.

2009. június 30. és 2018. október 5. között a nyíregyházi Orfeusz Kegyeleti Szolgáltató Kft. látta el a temetői közszolgáltatást, amit jelenleg az Önkormányzat lát el vállalkozók útján.

Dr. Gyirán Zoltán jegyző

KÖNYVAJÁNLÓ

Fábián Janka: VIRÁGSZÁL

Előítéletek, gúzsba kötő konvenciók, rangon aluli szerelmek és két különleges nő, akiknek a sorsa egy életre összefonódik. Röviden és a tartalom leírása nélkül így lehetne jellemezni a művet.

Fábián Janka regényeit elsősorban történelmi háttérbe ágyazott történetek jellemzik. Ezúttal a kor valós eseményeinek bemutatása nem kapott szerepet, ami nem ront a történet élvezetén, ugyanis a cselekmény kellően szövevényes és titkokkal teli, jó kor és karakterábrázolással. Számomra az egyik főhősnő inkább negatív karakter, akit nem volt könnyű elfogadni, de a történet szempontjából nagyon kellett. A történet közepe táján már szépen körvonalazódik a befejezés, de hogy mégse legyen teljesen egyértelmű, kapunk néhány meglepő fordulatot. Összességében eléri a célját: kikapcsol és szórakoztat.

A történész végzettségű Fábrián Janka nosztalgikus történelmi regényei a magyar romantikus regényirodalom legszebb hagyományait idézik. Aki szereti az ilyen stílusú regényeket, jó szívvel ajánlom, községünk könyvtárában is több művet megtalálhatják a kedves olvasók.

Dr. Gyiráné Tóth Marianna tanácsos

Biri néne receptje

Palócleves

A palócleves a gulyásleveshez hasonló magyar étel, ám könnyebb és savanykás ízű. Nevét a közhiedelemmel elmentésben nem a palócokról kapta.

A leves pontos keletkezése nem ismert, több legenda is kapcsolódik hozzá. Az egyik szerint a levest Gundel János készítette egy megnyitó alkalmából és Mikszáth Kálmánról nevezte el, akit a „legnagyobb palócnak” hívtak. Egy másik legenda szerint Gundel János a levest Mikszáth születésnapjára tálalta fel 1892-ben. Az író ugyanis különleges levest kért a vendéglóستól, azt kérte, hogy olyan levest készítsen, amelyet még sosem evett és „amelyik magában foglalja a magyar konyha minden zamatát”.

A palócleves marha-, sertés- vagy bárányhúsból készül (az eredeti recept szerint ürücombból vagy ürülapocokból), ritkábban pulykából.

Korábbi receptek szerint a zöldségeket külön főzték meg. A leves általában tejfölös habarással készül, de szokták anélkül is tálalni; ilyenkor külön tesznek mellé tejfölt. Újabb receptek ecettel vagy citrommal savanyítják és kaprot is tesznek a levesbe.

A leves elkészítése egyszerű. Kevés zsírban megdinszteljük az apró kockákra vágott vörshagymát, megszórjuk fűszerpaprikával. Beletesszük a felkockázott húst, és fűszerezzük a fokhagyma, a babérlevél, a kömény, illetve ízlés szerinti só és őrölt bors hozzáadásával. Rövid lében, fedő alatt majdnem puhára pároljuk. Később hozzáadjuk a zöldbabot és a megtisztított, felkockázott burgonyát, majd a főzés végén rántással és tejföllel sűrítjük. Még finomabb ízhatást érhetünk el, ha a levesbe belefőzünk egy csokor kaprot is.

Jó étvágyat kívánok hozzá!

In memoriam

Varga Györgyné (1937-2020)

Áprilisban ismét egy olyan személytől kellett elköszönnünk, aki településünkért és az itt élő közösségért munkálkodó ember volt.

Varga Györgyné, született Brátán Veron Biriben született 1937. június 10-én. Szülei földművesek voltak; hatan voltak testvérek.

Húsz évesen ment férjhez Varga Györgyhöz; Oroszlányban kezdték el közös életüket, mivel a férje ott dolgozott. Első gyermekük (György) is ott született.

Egy idő után a honvágy és a családi szeretet visszahozta őket a szülőfalujukba. Második gyermekük (Tibor) már Biriben született. Az idő múlásával született két unokája és egy dédunokája is.

Először a községi orvosi rendelőben dolgozott, majd négy éven át volt mozi pénztáros. A községi óvodában konyhalányként kezdett dolgozni, később pedig, húsz éven át dajkaként tevékenykedett.

Varga Györgyné folyamatosan magas színvonalon folytatta nevelő munkáját; a helyi óvodai nevelés sajátos arculatának egyik meghatározó egyénisége volt. Két évtizeden éven át dajkaként nemzedékeket nevelve szolgálta a települést. Munkavégzésére az alaposág, a pontosság, a rendszeret és az igényesség volt jellemző. Élvezte a rábízott gyerekek és szülei bizalmát.

1990. július 1-jén ment nyugdíjba. Az elmúlt harminc évben „élte a gondtalan nyugdíjas éveket, amit az Estike Nyugdíjas Klub tett széppé és örömtelivé.”

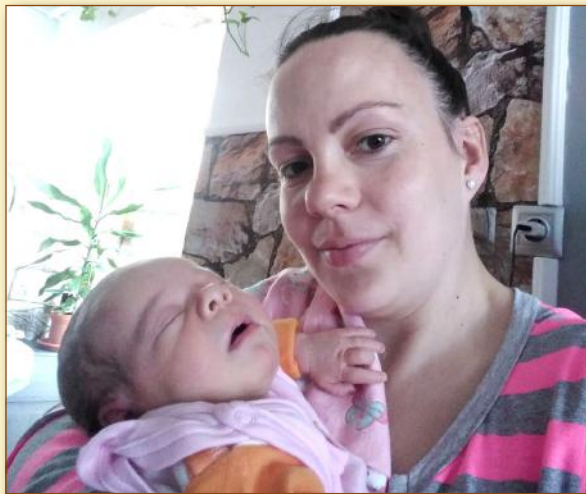
Varga Györgyné munkásságát és közéleti aktivitását az Önkormányzat is elismerte. A Képviselő-testület a 2018. évben „Biri Község Díszpolgára” címet adományozott számára.

Összeházasodtunk!

Tompa Dóra és **Karmacsai István** március 28-án
Iski Evelin és **Donka Richárd** április 28-án
Vislóczki Viktória és **Gelsi Tibor** május 15-én
Molnár Andrea és **Bódi Gábor** június 18-án
Török Amanda és **Petró Ferenc** június 26-án

Megszülettem!

Sarkadi Dóra (an: Kópis Gabriella)	január 02.
Fehér Hanga (an: Kassai Zsuzsa)	január 07.
Nagy Zente (an: Kurucz Renáta)	február 19.
Erdei Eleonóra (an: Nagy Katalin)	április 16.
Gyirán Laura (an: Tóth Marianna)	április 21.
Jordán Elena Léna (an: Jordán Dzszenifer)	május 11.
Gólya Botond (an: Püspöki Zsaklin)	május 12.
Arató István (an: Győrösi Georgina)	május 14.

Erdei Eleonóra és anyukája

In Memoriam

Balogh Lászlóné (Katona Mária, 71)	január 15.
Márton József (69)	január 21.
Simon János (86)	január 25.
Orosz Jánosné (Kerekes Julianna, 81)	február 14.
Kelemen Lászlóné (Sisa Mária, 90)	február 14.
Jakab Gusztáv (72)	február 27.
Varga László (60)	március 12.
Varga Györgyné (Brátán Veron, 82)	április 09.

Igazgatási szünet

Biri Község Önkormányzata a Geszterédi Közös Önkormányzati Hivatal Biri Kirendeltségénél 2020. július 13-24. között nyári igazgatási szünetet rendelt el a köztisztviselők számára.

A fenti időszakban az ügyintézés szünetel; csupán az ügyelet időtartama alatt tart nyitva a kirendeltség. A fentiekre tekintettel kérem Tisztelt ügyfeleinket, hogy sürgős ügyeiket a szünet előtt intézzék!

Dr. Gyirán Zoltán jegyző

Az Adventista Egyház adománya

A 2000-es évek elején Önkormányzatunk többször is kapott adományokat az ADRA Alapítványtól, a Hetednap Adventista Egyház humanitárius szervezetétől.

Az Alapítvány 1991. óta működik hazánkban; emellett több mint 125 országban végez gazdaságfejlesztő programokat, egészségmegőrző és oktatási tevékenységeket. Mindezek mellett katasztrófavédelmi tevékenységekben is gyors segítséget nyújt.

Március 26-án azonban nem az Alapítvány, hanem Bálint György, a Hetednap Adventista Egyház lelkésze ajándékozta meg 245 kg vetőmaggal Önkormányzatunkat. A 88 kg borsót és a 157 kg babot a húsvéti csomagban osztottuk ki a birisi családok részére.

Kovács-Móricz Mária

Biri Hírmondó

- Biri Község Önkormányzatának lapja -

HU ISSN 2062-8137

Megjelenik negyedévente

Felelős kiadó:

Almási Katalin polgármester

✉ 4235 Biri, Kossuth Lajos út 4. szám
Telefon/fax.: + 36 (42) 265-237
www.biri.hu; biriph@gmail.com

Főszerkesztő: Dr. Gyirán Zoltán jegyző
Fotók: Keményné Barna Angéla

Készült: Magyar Kultúra Kiadó Kft.,
9061 Vámosszabadi, Béke utca 4.

Épül a DIGI-torony

A DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. megkeresése alapján a Képviselő-testület 2016. június 30-án támogató döntést hozott bázisállomás megépítéséről.

A hosszas előkészítést és engedélyeztetési eljárást követően a jegyző 2020. március 6-án adta át az építési területet a kivitelezőnek, aki tíz nappal később kezdte el a munkálatokat. Reméljük, nyár végére elkészül az SZ16835 számú bázisállomás.

A romániai tulajdonú cég új tornyának köszönhetően jobb lesz Biriben a DIGI Mobil (50-es körzethívószám), a DIGI műholdas televízió és internet vételi lehetősége.

Kovács-Móricz Mária

Etől az évtől újabb horgászshellyel gazdagodik településünk. A Biri 070/3 hrsz.-ú ingatlanon Vass Róbert nagykállói lakos nyitja meg rövidesen a Táncsics Horgásztanya és Szabadidőparkot.

Biri, Arany János utca 15. szám alatt családi ház 5500 m² telekkel eladó. Irányár: 3,3 millió Ft. Érdeklődni 1800 óra után a 42/262-258-as telefonszámon.

50 cm átmérőjű kerekű szalagfűrész eladó. Irányár: 130.000 Ft. Érdeklődni a birisi polgármesteri hivatalban, munkaidőben.

HIRDETÉSI SZELVÉNY

Kérem, hogy a mellékelt hirdetési szöveget a Biri Hírmondó következő számában ingyenesen tegyék közzé!

A hirdetés szövege:.....

.....

.....

.....

.....

Név:

Cím:

Kérjük, hogy a hirdetés szövegét **2020. augusztus 20-ig** szíveskedjenek leadni Dr. Gyirán Zoltán jegyzőnek. A hirdetések szövegét hirdetőinktől készen kapjuk. Az abban foglaltakért a kiadó semmilyen anyagi, jogi felelősséget nem vállal. Kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldünk vissza. Csak hirdetési szelvényen leadott hirdetéseket fogadunk el.